

1014**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 16 czerwca 2003 r.

w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne

Na podstawie art. 9 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. — Prawo o miarach (Dz. U. Nr 63, poz. 636 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 155, poz. 1286 i Nr 166, poz. 1360) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania metrologiczne, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne;
- 2) wzory oraz okresy ważności dowodów oceny zgodności i legalizacji ponownej taksometrów elektronicznych.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) taksometr — elektroniczny przyrząd pomiarowy, który służy do obliczania, według ustalonych taryf, należności za długość drogi przebytej przez taksówkę, a poniżej prędkości granicznej, za czas wynajęcia taksówki;
- 2) taksówka — pojazd służący do usługowego prowadzenia działalności w zakresie przewozu osób i ładunków;
- 3) stała taksometru k — wielkość, wyrażoną w impulsach na kilometr drogi (imp/km), określającą rodzaj i liczbę sygnałów, które powinien przyjąć taksometr, aby poprawnie wskazać długość przebytej drogi równą 1 km;
- 4) współczynnik charakterystyczny w — wielkość, wyrażoną w obrotach na kilometr drogi (obr/km) lub w impulsach na kilometr drogi (imp/km), określającą rodzaj i liczbę sygnałów elementu taksówki przeznaczonego do napędu taksometru (obrotów lub impulsów) przypadających na 1 km drogi przebytej przez taksówkę;
- 5) stała taryf c — wielkość określającą stosunek długości pierwszego odcinka drogi do następnego odcinka i pierwszego okresu czasu do następnego okresu;
- 6) opłata początkowa — stałą minimalną wartość należności wskazywaną w momencie włączenia zespołu opłat taksometru;

- 7) prędkość graniczna — prędkość, przy której taksówka przebywa drogę równą jej pierwszemu lub następnemu odcinkowi w czasie równym odpowiednio pierwszemu lub następnemu okresowi;
- 8) kasa rejestrująca — kasę rejestrującą o zastosowaniu specjalnym w rozumieniu § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz warunków stosowania tych kas przez podatników (Dz. U. Nr 108, poz. 948);
- 9) pierwszy odcinek drogi — odcinek, po którym opłata początkowa zwiększa się o jednostkę taryfową;
- 10) następny odcinek drogi — każdy odcinek o tej samej długości, po którym wskazywana opłata zmienia się o jednostkę taryfową;
- 11) pierwszy okres — okres, po którym opłata początkowa zwiększa się o jednostkę taryfową;
- 12) następny okres — każdy okres o tej samej wartości, po którym wskazywana opłata zmienia się o jednostkę taryfową;
- 13) dopłata — opłatę za dodatkową usługę wykonywaną przez kierowcę taksówki na rzecz pasażera;
- 14) jednostka dopłaty — stałą wartość, o jaką zmienia się wskazanie dopłaty;
- 15) jednostka taryfowa — stałą wartość we wszystkich zastosowanych w taksometrze taryfach, o jaką zmienia się opłata.

Rozdział 2**Konstrukcja, materiał i wykonanie taksometrów**

§ 3. W skład taksometru wchodzi:

- 1) zespół opłat, służący do wskazywania należności za wynajęcie taksówki;
- 2) zespół drogi, służący do obliczania, według ustalonych taryf, należności za długość drogi przebytej przez wynajętą taksówkę, poruszającą się z prędkością większą od prędkości granicznej i przekazującą informację o tej należności do zespołu opłat;
- 3) zespół czasu, służący do obliczania, według ustalonych taryf, należności za czas wynajęcia taksówki stojącej lub poruszającej się poniżej prędkości granicznej i przekazujący informację o tej należności do zespołu opłat;
- 4) zespół przełącznika rodzaju pracy taksometru, zwany dalej „zespołem przełącznika”;

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

- 5) zespół liczników sumujących, zwanych dalej „licznikami”, które wskazują w postaci szeregu cyfr:
 - a) liczbę kilometrów przebytych przez taksówkę, zwanych dalej „kilometrami ogólnymi”,
 - b) liczbę kilometrów przebytych przez wynajętą taksówkę, zwanych dalej „kilometrami płatnymi”,
 - c) liczbę wynajęć taksówki, zwanych dalej „kursami”,
 - d) liczbę jednostek taryfowych zwanych dalej „jednostkami taryfowymi”;
- 6) urządzenie do oświetlania jego przedniej ścianki, umożliwiające łatwe odczytanie wskazań zespołu opłat i zespołu przełącznika;
- 7) złącze testowe służące do wyprowadzenia z taksometru sygnałów START i STOP.

§ 4. 1. W skład taksometru mogą wchodzić urządzenia dodatkowe, a w szczególności:

- 1) liczniki wskazujące sumę opłat;
- 2) zespół dopłat wraz z licznikiem dopłat;
- 3) zewnętrzne urządzenia informacyjne;
- 4) zespół drukujący;
- 5) liczniki wskazujące utarg uzyskany za daną dobę lub długość drogi przebytej w ciągu danej doby przez taksówkę, umożliwiające ustawienie ich wskazań na zero;
- 6) zespół licznika zliczającego liczbę obrotów lub impulsów elementu napędzającego taksometr;
- 7) elektroniczne urządzenie zabezpieczające.

2. Działanie urządzeń dodatkowych nie powinno zakłócać działania taksometru.

§ 5. Taksometr powinien współpracować z kasą rejestrującą, która może być w niego wbudowana lub podłączona, w sposób niezakłócający jego działania, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów odrębnych.

§ 6. Taksometr powinien:

- 1) być wytworzony z materiałów o wytrzymałości, stabilności i innych właściwościach odpowiednich do przewidywanego okresu jego trwałości;
- 2) być skonstruowany i wykonany w sposób umożliwiający nałożenie cech zabezpieczających, które uniemożliwią, bez ich naruszenia:
 - a) dostęp do wnętrza taksometru, w szczególności do urządzeń przeznaczonych do regulacji lub dopasowania taksometru do taksówki,
 - b) dostęp do urządzenia programującego i inżynierję w program taksometru;
- 3) posiadać obudowę chroniącą jego zespoły przed pyłem i wilgocią.

§ 7. 1. Na wewnętrznej lub zewnętrznej stronie przedniej ścianki taksometru, w widocznym miejscu, powinny być zamieszczone w sposób trwały następujące oznaczenia:

- 1) nazwa lub znak producenta;
- 2) numer fabryczny i rok produkcji;
- 3) znak zatwierdzenia typu, jeżeli został nadany;
- 4) wartość stałej taksometru k lub zakres wartości, w którym stała ta może być ustawiana, jeśli w taksometrze jest umieszczony układ dopasowujący.

2. Na przedniej ściance taksometru powinny być umieszczone następujące oznaczenia:

- 1) opłata złotych (zł);
- 2) taryfa — przy okienku taryfy;
- 3) km ogólne, km płatne, kursy, jednostki taryfowe przy okienku liczników lub przy okienkach odpowiednich liczników, jeżeli występują one oddzielnie;
- 4) dopłata złotych (zł) — przy okienku dopłat.

3. Jeżeli w taksometrze, przy nanoszeniu oznaczeń, o których mowa w ust. 2, zastosowano umowne symbole lub znaki, to na przedniej ściance taksometru należy zamieścić odpowiednią legendę.

4. Litery i cyfry oznaczeń powinny być wykonane w sposób trwały i czytelny. Wysokość liter napisów OPLATA, DOPLATA, TARYFA, WOLNY, KASA i cyfr nie powinna być mniejsza niż 4 mm. Wysokość pozostałych napisów i oznaczeń nie powinna być mniejsza niż 2,5 mm.

§ 8. 1. Stała taksometru k nie może być mniejsza niż 400 imp/km.

2. Taksometr powinien mieć zapewnioną możliwość nastawienia stałej taksometru k na wartość współczynnika charakterystycznego w z dokładnością odpowiadającą błędowi granicznym dopuszczalnym.

§ 9. 1. W urządzeniu służącym do oświetlania przedniej ścianki taksometru źródłem światła powinny być żarówki umieszczone w taki sposób, aby ich wymiana była możliwa bez naruszania cech zabezpieczających.

2. Jeżeli w taksometrze zastosowano wskaźniki samowielające (LED), oświetlenie nie jest wymagane.

§ 10. 1. Taksometr może być napędzany wałkiem giętkim lub impulsami przekazywanymi przez przetwornik przewodem elektrycznym, bezpośrednio od kół napędowych taksówki lub za pośrednictwem przekładni i reduktora.

2. Wałek giętki powinien mieć średnicę co najmniej 3,3 mm i być osłonięty pancerzem.

3. Przewód elektryczny powinien być ekranowany i osłonięty na zewnątrz powłoką izolującą.

§ 11. Taksometr powinien umożliwiać dokonywanie zmian układu taryf za pomocą przycisków taksometru lub za pośrednictwem interfejsu przy użyciu układu programującego, przy czym zmiany te powinny zostać potwierdzone w świadectwie legalizacji ponownej.

§ 12. 1. W taksometrze powinna istnieć możliwość wyświetlania lub drukowania informacji o układzie taryf tylko w położeniu zespołu przetąacza WOLNY.

2. Informacja powinna zawierać co najmniej wartość:

- 1) opłaty początkowej;
- 2) opłaty za 1 kilometr drogi przebytej we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przetąacza;
- 3) opłaty za 1 godzinę postoju we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przetąacza;
- 4) jednostki taryfowej;
- 5) stałej taryf c ;
- 6) jednostki dopłaty w przypadku stosowania zespołu dopłat.

§ 13. Jeżeli sygnał wytwarzany przez przetwornik znajdujący się w zespole napędowym taksówki jest wykorzystywany przez kilka przyrządów pomiarowych, to w przypadku uszkodzenia jednego z tych przyrządów, specjalny układ lub obwód dzielący powinien zapewniać prawidłowe działanie pozostałych.

§ 14. 1. Zespół opłat taksometru powinien składać się z jednego lub kilku wyświetlaczy elektronicznych oraz licznika elektronicznego.

2. Po włączeniu zespół opłat powinien wskazywać opłatę początkową.

3. Górna granica zakresu wskazań zespołu opłat powinna wynosić co najmniej 99,99 zł.

4. Wysokość cyfr wskazujących należność w zespole opłat nie powinna być mniejsza niż 10 mm i powinna zapewniać łatwy odczyt.

§ 15. W przypadku zmiany układu taryf zastosowanego w taksometrze, zespół opłat powinien umożliwiać zmianę opłaty początkowej i jednostki taryfowej.

§ 16. Wyświetlacz elektroniczny powinien być wykonany w taki sposób, aby możliwe było łatwe odczytanie wskazań w normalnych warunkach oświetlenia.

§ 17. 1. Poprawność działania zespołu opłat powinna być sprawdzana w sposób ciągły przez automatyczny program testujący.

2. W przypadku wykrycia przez program testujący nieprawidłowości w działaniu zespołu opłat lub jego uszkodzenia, informacja o tym powinna zostać wyraźnie wyświetlona lub powinien on zostać automatycznie wyłączony.

§ 18. Zespół drogi powinien być napędzany od kół napędowych taksówki, z tym że jazda do tyłu nie powinna powodować zmniejszania należności do zapłażenia.

§ 19. 1. Zespół drogi powinien obliczać należność za przebytą przez taksówkę długość drogi według co najmniej dwóch taryf o różnych wysokościach.

2. Obliczanie należności przez zespół drogi według taryf, o których mowa w ust. 1, i wskazywanie jej przez zespół opłat powinno odbywać się według następujących zasad:

- 1) opłata początkowa, wspólna dla wszystkich taryf, powinna zwiększyć się o jednostkę taryfową dopiero po przejechaniu przez taksówkę pierwszego odcinka drogi;
- 2) zwiększenie opłaty o jednostkę taryfową następuje po przejechaniu przez taksówkę każdego następnego odcinka drogi;
- 3) długości pierwszego odcinka i następnego odcinka w wyższej taryfie powinny być mniejsze od długości odpowiadających im odcinków w taryfie niższej;
- 4) stosunek długości pierwszego odcinka do następnego odcinka w każdej taryfie powinien być stały dla wszystkich taryf, jakie równocześnie zastosowano w taksometrze, i równy stosunkowi pierwszego okresu do następnego okresu.

§ 20. 1. Zespół drogi powinien uruchamiać zespół opłat, jeżeli prędkość taksówki jest większa od prędkości granicznej.

2. Prędkość graniczna nie może być większa niż 20 km/h.

§ 21. 1. Zespół drogi powinien umożliwiać zmianę długości następnych odcinków drogi w przypadku zmiany zastosowanych w taksometrze taryf.

2. Zespół drogi powinien być wyposażony w urządzenie do zmiany długości pierwszego odcinka drogi.

§ 22. Obliczanie należności przez zespół czasu i wskazywanie jej przez zespół opłat powinno odbywać się według następujących zasad:

- 1) opłata początkowa wspólna dla wszystkich taryf powinna zwiększać się o jednostkę taryfową dopiero po upływie pierwszego okresu;

2) każde kolejne zwiększenie opłaty o jednostkę taryfową powinno nastąpić po upływie następnego okresu.

§ 23. Zespół czasu powinien umożliwiać zmianę wartości pierwszego i następnego okresów w przypadku zmiany taryf zastosowanych w taksometrze.

§ 24. 1. Liczniki kilometrów ogólnych i płatnych powinny być napędzane od kół napędowych taksówki, przy czym jazda do tyłu nie powinna powodować zmniejszania wskazań tych liczników.

2. Górna granica zakresu pomiarowego liczników, o których mowa w ust. 1, nie powinna być mniejsza niż 99999 km, a wartość działki elementarnej nie większa niż 1 km.

§ 25. Licznik kursów oraz licznik jednostek taryfowych powinny zwiększać swoje wskazania skokowo o jednostkę.

§ 26. Licznik kursów powinien być napędzany od zespołu przełącznika, a na pełny cykl pracy tego zespołu powinien przypadać przyrost wskazania licznika o jedność.

§ 27. 1. Wskazania liczników, o których mowa w § 24 ust. 1 i § 25, powinny być zabezpieczone przed skasowaniem.

2. Wskazania liczników, o których mowa w § 24 ust. 1 i § 25, powinny być wyświetlane w zespole opłat i mogą być wyświetlane w zespole dopłat w położeniu zespołu przełącznika WOLNY, przy czym powinno być jednoznacznie określone, któremu z liczników odpowiada wyświetlona wartość.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, powinny być określone jednostki wyświetlanych wartości liczbowych i wyjaśnione symbole lub znaki zastosowane w poszczególnych licznikach.

4. Liczniki, o których mowa w § 24 ust. 1 i § 25, powinny zachowywać wskazywaną wartość przez co najmniej 1 tydzień po ich odłączeniu od napięcia zasilającego taksometr.

5. Wysokość cyfr wartości liczbowych wskazywanych w licznikach, o których mowa w § 24 ust. 1 i § 25, powinna wynosić co najmniej 4 mm.

§ 28. 1. Zespół przełącznika powinien być sterowany ręcznie, z tym że zmiana poszczególnych stanów pracy tego zespołu, o których mowa w § 29 ust. 1, może odbywać się w sposób mechaniczny, elektryczny lub elektroniczny.

2. Jeżeli zmiana stanu pracy odbywa się w sposób mechaniczny, to przełącznik może być napędzany ręcznie lub za pomocą silnika elektrycznego.

§ 29. 1. Taksometr powinien być uruchamiany przez zespół przełącznika po wprowadzeniu tego zespołu w jedno z następujących położeń, odpowiadających stanom pracy:

1) WOLNY, gdy taksówka nie jest wynajęta;

2) TARYFA, gdy taksówka jest wynajęta;

3) KASA, gdy następuje rozliczenie kursu między kierowcą a pasażerem.

2. Włacznik uruchamiający zespół przełącznika może być zainstalowany w siedzeniach taksówki.

§ 30. 1. W położeniu zespołu przełącznika WOLNY:

1) powinien być widoczny w okienku taryf napis WOLNY lub umowny symbol tego położenia;

2) powinno być skasowane lub nastawione na zero wskazanie opłaty i dopłaty;

3) powinien działać tylko licznik kilometrów ogólnych;

4) powinien być wyłączony zespół czasu i zespół drogi.

2. W położeniu zespołu przełącznika WOLNY powinno być zapewnione:

1) sprawdzanie poprawności działania wszystkich elementów wskazujących;

2) wyświetlenie oraz dodatkowe drukowanie wartości liczbowych wskazywanych przez liczniki, o których mowa w § 24 ust. 1 i § 25;

3) wyświetlenie wartości stałej taksometru k ;

4) wyświetlenie danych dotyczących taryf;

5) wyświetlenie wartości wielkości mierzonych za pomocą elektronicznego urządzenia zabezpieczającego.

3. W położeniu zespołu przełącznika WOLNY może być wyświetlany numer fabryczny taksometru, czas i data.

§ 31. 1. W taksometrze powinny być co najmniej dwa położenia zespołu przełącznika TARYFA odpowiadające kolejnym coraz wyższym taryfom.

2. Położenia zespołu przełącznika TARYFA powinny być oznaczone numerami widocznymi w okienku taryf, przy czym numer o większej wartości powinien odpowiadać taryfie wyższej.

§ 32. 1. Przy wszystkich położeniach TARYFA powinny działać zespoły i urządzenia wymienione w § 3, z wyjątkiem licznika kursów.

2. Jeżeli liczba położeń zespołu przełącznika odpowiadających taryfom jest większa od liczby zastosowanych taryf, to powinna istnieć możliwość blokowania taryf zapasowych.

3. Blokada, o której mowa w ust. 2, powinna być zabezpieczona w sposób uniemożliwiający jej odblokowanie przez użytkownika.

§ 33. 1. W położeniu zespołu przełącznika KASA:

1) powinien wyświetlać się w okienku taryf napis KASA lub umowny symbol tego położenia oraz numer taryfy, według której taksometr działa;

2) powinny działać zespoły i urządzenia wymienione w § 3, z wyjątkiem zespołu czasu i licznika kursów.

2. W położeniu przetłącznika KASA, wskazanie należnej opłaty powinno być widoczne przez co najmniej 10 s, przy czym w tym czasie nie powinno być możliwe przestawienie zespołu przetłącznika do położenia WOLNY.

§ 34. Powinno być możliwe przestawianie zespołu przetłącznika:

- 1) z położenia WOLNY bezpośrednio do położenia odpowiadającego pierwszej taryfie;
- 2) z dowolnego położenia odpowiadającego określonej taryfie do położenia odpowiadającego następnej lub poprzedniej taryfie;
- 3) z każdego położenia odpowiadającego taryfie do położenia KASA;
- 4) z położenia KASA tylko do położenia WOLNY;
- 5) z położenia WOLNY do położenia TARYFA oraz z położenia TARYFA do położenia KASA, przy prędkości taksówki nie większej niż 5 km/h.

§ 35. Sygnały złącza testowego taksometru (typu TTL lub otwarty kolektor npn; stan niski o czasie trwania od 0,01 ms do 1 ms) powinny być generowane jako:

- 1) sygnał START, w momencie przetłoczenia taksometru z położenia WOLNY do położenia TARYFA;
- 2) sygnał STOP, w momencie zmiany opłaty o jednostkę taryfową.

§ 36. 1. Taksometr może być wyposażony w zespół dopłat wraz z licznikiem dopłat.

2. Konstrukcja zespołu dopłat wraz z licznikiem dopłat powinna umożliwiać jego uruchomienie jedynie z chwilą wynajęcia taksówki.

3. Uruchomienie przycisku zespołu dopłat powinno powodować dodanie kolejnej jednostki dopłaty w położeniu zespołu przetłącznika TARYFA. Każde następne uruchomienie przycisku powinno zwiększać wskazanie licznika dopłat o jednostkę dopłaty.

4. W położeniu KASA wartość dopłaty powinna być dodana do wartości opłaty za pomocą przycisku. Wartość dopłaty powinna być ponownie oddzielona od wartości opłaty za kurs po upływie 5 s.

5. Wartość dopłaty powinna być wskazywana w postaci cyfr o wysokości nie mniejszej niż 8 mm i nie większej niż wysokość cyfr zespołu opłat.

§ 37. Górna granica zakresu pomiarowego licznika zespołu dopłat powinna wynosić co najmniej 9,99 zł.

§ 38. 1. Zewnętrznymi urządzeniami informacyjnymi taksometru mogą być nieruchome tabliczki świetlne, których konstrukcję i wykonanie określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Sterowanie urządzeniami informacyjnymi powinno odbywać się za pomocą zespołu przetłącznika.

3. Przy położeniu TARYFA na nieruchomej tabliczce świetlnej powinien być wyświetlany kod sygnalizacji działania taksometru odpowiadający wyświetlanym przez taksometr taryfom.

§ 39. 1. Wskazania liczników, o których mowa w § 24 ust. 1 i § 25, oraz dane o układzie taryf mogą być drukowane za pomocą zespołu drukującego, przy czym powinny być one zgodne z danymi wskazywanymi przez taksometr.

2. Wydruki powinny być czytelne i jednoznaczne.

§ 40. Zliczanie obrotów lub impulsów zespołu licznika, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, powinno odbywać się z dokładnością 0,1 obrotu lub 1 impulsu.

§ 41. 1. W elektronicznym urządzeniu zabezpieczającym:

- 1) każda zmiana lub ingerencja w układ taryf jest rejestrowana za pomocą dodatkowego licznika, którego nie można wyzerować lub który w nieusuwalny sposób rejestruje datę, kiedy miała miejsce ingerencja, przy czym rejestracja powinna być dokonywana oddzielnie dla każdej taryfy lub grupy taryf;
- 2) każda zmiana stałej taksometru k jest rejestrowana za pomocą licznika, którego wskazanie jest niemożliwe do wyzerowania.

2. W przypadku gdy przekroczona jest pojemność liczników rejestrujących zmiany i ingerencje, o których mowa w ust. 1, korzystanie z taksometru powinno być niemożliwe.

Rozdział 3

Niektóre dodatkowe wymagania, którym powinny odpowiadać taksometry współpracujące z kasą rejestrującą

§ 42. 1. Taksometr powinien zapewnić transmisję rejestrowanych danych do kasy rejestrującej.

2. W przypadku posiadania wspólnej płyty głównej z kasą rejestrującą, taksometr powinien umożliwić wykonanie czynności fiskalizacji kasy rejestrującej bez naruszenia cech zabezpieczających taksometr.

3. W przypadku odłączenia lub uszkodzenia kasy rejestrującej powinna być zapewniona możliwość blokowania działania taksometru, najpóźniej po wykonaniu operacji kończącej kurs.

4. Na wewnętrznej lub zewnętrznej stronie przedniej ścianki taksometru, w widocznym miejscu, powinien być zamieszczony w sposób trwały i czytelny napis „fiskalny”.

5. Zespół opłat lub zespół dopłat może umożliwić wyświetlanie informacji o stosowaniu upustu podczas realizacji kursu poprzez wyświetlenie wyrazu „rabat”.

6. Wyświetlanie należności uwzględniającej zastosowanie upustu powinno nastąpić najpóźniej w położeniu KASA.

7. Przesłanie zespołu przełącznika z położenia KASA do położenia WOLNY powinno być możliwe dopiero po wydrukowaniu przez kasę rejestrującą paragonu fiskalnego.

Rozdział 4

Charakterystyki metrologiczne taksometrów

§ 43. 1. Błędy graniczne dopuszczalne taksometru niezainstalowanego w taksówce przy zatwierdzeniu typu, legalizacji pierwotnej i ponownej wynoszą:

- 1) w odniesieniu do zespołu drogi:
 - a) dla pierwszego odcinka drogi: $\pm 1\%$ długości tego odcinka, lecz nie mniej niż ± 10 m,
 - b) dla następnych odcinków drogi: $\pm 0,2\%$ sumy długości tych odcinków, lecz nie mniej niż $\pm 1\%$ długości jednego następnego odcinka i nie mniej niż ± 5 m;
- 2) w odniesieniu do zespołu czasu:
 - a) dla pierwszego okresu: $\pm 1,5\%$ tego okresu, lecz nie mniej niż ± 10 s,
 - b) dla następnych okresów: $\pm 0,3\%$ sumy czasu tych okresów, lecz nie mniej niż $\pm 1,5\%$ jednego następnego okresu i nie mniej niż ± 5 s;
- 3) w odniesieniu do liczników kilometrów ogólnych i kilometrów płatnych: $\pm 1\%$ długości przebytej drogi.

2. Błędy graniczne dopuszczalne taksometru zainstalowanego w taksówce przy legalizacji ponownej wynoszą:

- 1) dla pierwszego odcinka drogi: $\pm 2\%$ długości tego odcinka, lecz nie mniej niż ± 20 m;
- 2) dla następnych odcinków drogi: $\pm 1\%$ długości tych odcinków, lecz nie mniej niż ± 15 m.

§ 44. 1. Licznik kursów nie może wykazywać różnic względem liczby tych kursów.

2. Licznik jednostek taryfowych nie może wykazywać różnic względem liczby tych jednostek.

3. Licznik dopłat nie może wykazywać różnic względem liczby tych dopłat.

§ 45. Sprawdzenie taksometru podczas zatwierdzenia typu powinno odbywać się w następujących warunkach:

- 1) temperatura od -25°C do $+55^{\circ}\text{C}$;
- 2) wilgotność względna powietrza od 10% do 95% ;
- 3) zakres wibracji od 20 Hz do 200 Hz i przyspieszenie do 20 m/s²;
- 4) napięcie zasilania od 9 V do 16 V; jeżeli podczas działania taksometru wystąpi przerwa w jego zasilaniu trwająca do 10 s, to wskazanie opłaty widoczne wcześniej powinno być wyświetlone ponownie; w przypadku dłuższej przerwy w zasilaniu taksometr powinien przełączyć się do położenia pracy WOLNY;
- 5) zakłócenia elektromagnetyczne, elektrostatyczne lub inne o wartościach lub zakresach wartości:
 - a) dla wyładowań elektrostatycznych: napięcie 6 kV, przy wyładowaniu przez kontakt z taksometrem, i 8 kV, przy wyładowaniu przez powietrze, energia 2 mJ, częstotliwość 1 Hz,
 - b) dla pola elektromagnetycznego: pasmo częstotliwości od 26 MHz do $1\ 000$ MHz, natężenie pola 10 V/m,
 - c) dla impulsów przewodzonych zakłóceń: amplituda $+250$ V, czas narastania 10 ns, czas trwania 1 μ s.

Rozdział 5

Wzory oraz okresy ważności dowodów oceny zgodności i legalizacji ponownej taksometrów

§ 46. Dowodami oceny zgodności i legalizacji ponownej taksometrów są:

- 1) decyzja zatwierdzenia typu;
- 2) świadectwo legalizacji pierwotnej, w tym jednostkowej;
- 3) świadectwo legalizacji ponownej.

§ 47. 1. Wzór decyzji zatwierdzenia typu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Okres ważności decyzji zatwierdzenia typu taksometru wynosi 10 lat i może być każdorazowo przedłużony o następne 10 lat, a liczba taksometrów, które mogą być wyprodukowane zgodnie z zatwierdzonym typem, jest nieograniczona.

3. W przypadku nieprzedłużenia okresu ważności decyzji zatwierdzenia typu taksometru, zatwierdzenie typu pozostaje ważne w stosunku do taksometrów znajdujących się w użytkowaniu.

§ 48. 1. Wzór świadectwa legalizacji pierwotnej taksometru określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Wzór świadectwa legalizacji ponownej taksometru określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 49. 1. Świadectwo legalizacji pierwotnej taksometru jest ważne przez czas nieokreślony, jeżeli spełnia on

wymagania metrologiczne określone w rozporządzeniu i posiada nieuszkodzone cechy zabezpieczające.

2. Świadcstwo legalizacji ponownej taksometru jest ważne przez 25 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym została dokonana legalizacja taksometru zainstalowanego w taksówce, jeżeli spełnia on wymagania metrologiczne określone w rozporządzeniu i posiada nieuszkodzone cechy zabezpieczające.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 50. Okres ważności świadectw legalizacji taksometrów, wydanych w okresie od dnia 18 września 2002 r. do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na czas określony, lecz nie dłuższy niż do dnia

30 czerwca 2003 r., przedłuża się do 25 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym legalizacja taksometru zainstalowanego w taksówce została dokonana.

§ 51. Traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 6 września 2002 r. w sprawie wymagań technicznych i metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne (Dz. U. Nr 145, poz. 1220).

§ 52. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2003 r.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej:

J. Hausner

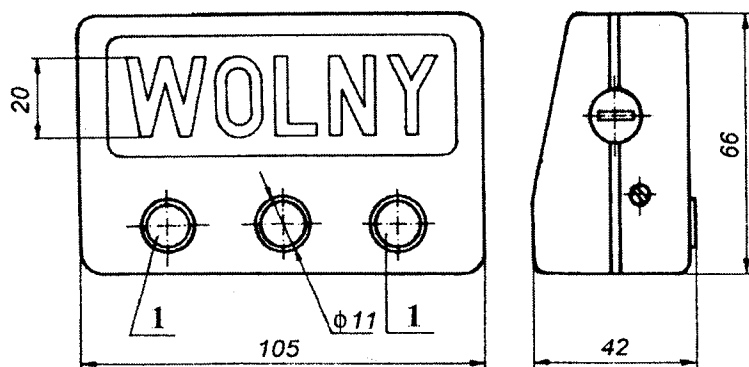
Załączniki do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2003 r. (poz. 1014)

Załącznik nr 1

KONSTRUKCJA I WYKONANIE NIERUCHOMYCH TABLICZEK ŚWIETLNYCH

1. Nieruchoma tabliczka świetlna

1) Schemat nieruchomej tabliczki świetlnej

1 - światło barwy żółtej.

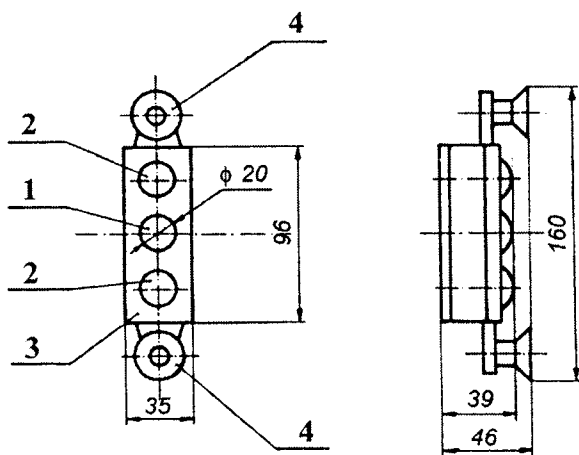
Wymiary minimalne określono w milimetrach.

- 2) Nieruchoma tabliczka świetlna przewidziana jest do mocowania wewnątrz taksówki z prawej strony na wysokości przedniej szyby. Napis WOLNY powinien być widoczny z zewnątrz taksówki.
- 3) Kod sygnalizacji działania taksometru:

WOLNY	- ciągłe podświetlanie napisu WOLNY, barwa światła żółta,
TARYFA 1	- ciągłe świecenie jednego światła skrajnego,
TARYFA 2	- ciągłe świecenie dwóch światel skrajnych.

2. Nieruchoma tabliczka świetlna z trzema punktami świetlnymi

1) Schemat nieruchomej tabliczki świetlnej z trzema punktami świetlnymi

1 - światło barwy zielonej, 2 - światła barwy żółtej, 3 - obudowa,
4 - przyssawki gumowe.

Wymiary minimalne określono w milimetrach.

- 2) Nieruchoma tabliczka świetlna przewidziana jest do mocowania dwiema przyssawkami do górnej części przedniej szyby z prawej strony wewnątrz taksówki.
- 3) Kod sygnalizacji działania taksometru dla dwóch taryf:
 - WOLNY - ciągłe świecenie środkowego światła barwy zielonej,
 - TARYFA 1 - ciągłe świecenie jednego światła barwy żółtej,
 - TARYFA 2 - ciągłe świecenie dwóch światła barwy żółtej.
- 4) Kod sygnalizacji działania taksometru dla czterech taryf:
 - WOLNY - ciągłe świecenie środkowego światła barwy zielonej,
 - TARYFA 1 - ciągłe świecenie jednego światła barwy żółtej,
 - TARYFA 2 - ciągłe świecenie dwóch światła barwy żółtej,
 - TARYFA 3 - ciągłe świecenie jednego światła barwy zielonej i jednego światła barwy żółtej,
 - TARYFA 4 - ciągłe świecenie jednego światła barwy zielonej i dwóch światła barwy żółtej.

WZÓR DECYZJI ZATWIERDZENIA TYPU TAKSOMETRU

Warszawa,
(data wydania decyzji)PREZES
GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR.....
(adres)

DECYZJA NR

Na podstawie art. 16 pkt 6 ustawy z dnia 11 maja 2001r. — Prawo o miarach (Dz. U. Nr 63, poz. 636, z późniejszymi zmianami) po rozpatrzeniu wniosku z dnia nr zgłoszonego przez

.....
(nazwa i adres wnioskodawcy)

oraz na podstawie wyników badań przeprowadzonych przez
(dane identyfikujące wykonawcę badań)

ZATWIERDZAM TYP

taksometru elektronicznego
(dane identyfikujące zatwierdzany typ taksometru elektronicznego, w szczególności nazwa lub znak fabryczny)

produkowanego przez
(nazwa i adres producenta taksometru elektronicznego)

Taksometrowi elektronicznemu nadaje się znak zatwierdzenia typu:
(określenie znaku zatwierdzenia typu)

Charakterystyka typu:
(dane metrologiczne zatwierdzanego typu taksometru elektronicznego)

Okres ważności decyzji wynosi 10 lat.

Decyzja jest ostateczna. Jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie.

Po wyczerpaniu wyżej wymienionego środka odwoławczego strona może wnieść skargę na decyzję, z powodu jej niezgodności z prawem, bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji skarżącemu.

.....
(pieczęć okrągła Prezesa
Głównego Urzędu Miar).....
(pieczęć imienna i podpis Prezesa
Głównego Urzędu Miar albo osoby
upoważnionej do wydania decyzji)

WZÓR ŚWIADECTWA LEGALIZACJI PIERWOTNEJ TAKSOMETRU

1)

2)

ŚWIADECTWO LEGALIZACJI PIERWOTNEJ

**PRZEDMIOT
LEGALIZACJI
PIERWOTNEJ** 3)

ZGŁASZAJĄCY 4)

WYMAGANIA §6 pkt 2 i 3, §7, §12, §14 ust. 2, §25 i 26, §27 ust. 2 i 3, §29, §30 ust. 1 i 2, §31 ust. 2, §32, §33 ust. 1, §34, §36 ust. 1-4, §38 i 39, §42 ust. 4-7, §43 ust. 1 i §44 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne (Dz. U. Nr 108, poz. 1014).

**STWIERDZENIE
ZGODNOŚCI** W wyniku sprawdzenia stwierdzono, że taksometr spełnia ww. wymagania.

**MIEJSCA
UMIESZCZENIA CECH
ZABEZPIELAJĄCYCH** Cechy zabezpieczające umieszczono: 5)

**OKRES WAŻNOŚCI
ŚWIADECTWA** Świadectwo legalizacji jest ważne przez czas nieokreślony, jeżeli taksometr spełnia wymagania metrologiczne i posiada nieuszkodzone cechy zabezpieczające.

ZNAK ZGŁOSZENIA 6)

7)

8)

9)

Niniejsze świadectwo może być okazywane lub kopiowane tylko w całości.

Objaśnienia odnośników

¹⁾ Jeżeli wystawiającym świadectwo legalizacji pierwotnej taksometru jest:

- Prezes Głównego Urzędu Miar, to wpisuje się:

**„PREZES
GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR”**,

- dyrektor okręgowego urzędu miar, to wpisuje się:

**„DYREKTOR
OKRĘGOWEGO URZĘDU MIAR Nr w,
(nazwa miejscowości)”**,

- naczelnik obwodowego urzędu miar, to wpisuje się:

**„NACZELNIK
OBWODOWEGO URZĘDU MIAR Nr w,
(nazwa miejscowości)”**.

²⁾ Adres, telefon, faks, e-mail urzędu miar.

³⁾ Dane identyfikujące taksometr oraz nazwa lub znak producenta, numer fabryczny, rok produkcji oraz dane dotyczące urządzeń dodatkowych, o ile wchodzą one w skład taksometru.

⁴⁾ Dane identyfikujące zgłaszającego - nazwa i adres.

⁵⁾ Określenie miejsc na taksometrze, na których zamieszcza się cechy zabezpieczające.

⁶⁾ Określenie znaku zgłoszenia przy pomocy liter i cyfr.

⁷⁾ Dzień, miesiąc i rok wystawienia świadectwa legalizacji pierwotnej taksometru.

⁸⁾ Pieczęć okrągła organu administracji miar.

⁹⁾ Podpis z podaniem imienia i nazwiska osoby wystawiającej świadectwo.

Opis

Świadectwo legalizacji pierwotnej taksometru elektronicznego ma format A4. Tło świadectwa jest białe, a litery koloru czarnego pisane czcionką Times New Roman. Napisy umieszcza się w ramce o wymiarach 180 mm x 270 mm.

Wewnątrz ramki, u góry, pośrodku umieszczone jest godło Rzeczypospolitej Polskiej. Wysokość godła powinna wynosić 16 mm. Pod godłem umieszczony jest napis identyfikujący organ administracji miar wystawiający świadectwo legalizacji pierwotnej, którego wysokość liter powinna wynosić 3 mm.

Litery w napisie: „ŚWIADECTWO LEGALIZACJI PIERWOTNEJ” powinny mieć wysokość 5 mm.

Wysokość liter napisów umieszczonych poniżej z lewej strony, ponad okrągłą pieczęcią, powinna wynosić 3 mm.

Wysokość liter napisu: „Niniejsze świadectwo może być okazywane lub kopiowane tylko w całości.” powinna wynosić 2 mm.

WZÓR ŚWIADECTWA LEGALIZACJI PONOWNEJ TAKSOMETRU

..... 1)

2)

ŚWIADECTWO LEGALIZACJI PONOWNEJ

**PRZEDMIOT
LEGALIZACJI
PONOWNEJ** 3)

**ZGŁASZAJĄCY
UŻYTKOWNIK
MIEJSCE USTAWIENIA** 4)

WYMAGANIA 5)

**STWIERDZENIE
ZGODNOŚCI** W wyniku sprawdzenia stwierdzono, że taksometr spełnia ww. wymagania.

**MIEJSCA
UMIESZCZENIA CECH
ZABEZPIECZAJĄCYCH** Cechy zabezpieczające umieszczono: 6)

**OKRES WAŻNOŚCI
ŚWIADECTWA** Świadectwo jest ważne do dnia 7), jeżeli taksometr spełnia wymagania metrologiczne i posiada nieuszkodzone cechy zabezpieczające.

ZNAK ZGŁOSZENIA 8)

9) 10) 11)

Niniejsze świadectwo może być okazywane lub kopiowane tylko w całości.

2/2

Taksometr elektroniczny zainstalowany w taksówce posiada następujący układ taryf:

Oplata początkowa					
taryfa 1					
Oplata za 1 kilometr drogi	taryfa 2				
	taryfa 3				
	taryfa 4				
Oplata za 1 godzinę postoju	taryfa 1				
	taryfa 2				
	taryfa 3				
	taryfa 4				
Wartość jednostki taryfowej					
Wartość stałej taryf c					
Wartość jednostki dopłaty					
Data zmiany układu taryf					
Pieczętka organu administracji miar albo jednostki upoważnionej wystawiającej świadectwo i podpis osoby upoważnionej					

Objaśnienia odnośników

¹⁾ Jeżeli wystawiającym świadectwo legalizacji ponownej taksometru elektronicznego jest:

- Prezes Głównego Urzędu Miar, to wpisuje się:
„ **PREZES GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR** ”,
- dyrektor okręgowego urzędu miar, to wpisuje się:
„ **DYREKTOR
OKRĘGOWEGO URZĘDU MIAR Nr** w ”,
(nazwa miejscowości)
- naczelnik obwodowego urzędu miar, to wpisuje się:
„ **NACZELNIK
OBWODOWEGO URZĘDU MIAR Nr** w ”.
(nazwa miejscowości)
- kierownik jednostki upoważnionej do wykonywania legalizacji ponownej taksometrów, to wpisuje się nazwę tej jednostki.

²⁾ Adres, telefon, faks, e-mail urzędu miar albo jednostki upoważnionej.

³⁾ Dane identyfikujące taksometr elektroniczny oraz nazwa lub znak producenta, numer fabryczny, rok produkcji oraz dane dotyczące urządzeń dodatkowych, o ile wchodzi one w skład taksometru.

⁴⁾ Dane identyfikujące zgłaszającego - nazwa i adres oraz dodatkowo dane identyfikujące użytkownika, jeśli nie jest nim zgłaszający, nazwa pojazdu, numer rejestracyjny.

⁵⁾ W przypadku gdy przedmiotem legalizacji ponownej jest taksometr elektroniczny naprawiony lub z uszkodzoną cechą zabezpieczającą, to wpisuje się:

„§6 pkt 2 i 3, §7, §10, §12, §14 ust. 2, §25 i 26, §27 ust. 2 i 3, §29, §30 ust. 1 i 2, §31 i 32, §33 ust. 1, §34 pkt 1-4, §36 ust. 1-3, §38 i 39, §42 ust. 4-7, §43 i 44 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne (Dz. U. Nr 108, poz. 1014).”.

W pozostałych przypadkach wpisuje się: „§6 pkt 2, §7, §10 i 12, §29 ust. 1, §31 ust. 1, §36 ust.1-3, §38, §43 ust.1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne (Dz. U. Nr 108, poz. 1014).”.

⁶⁾ Określenie miejsc na taksometrze, na których zamieszcza się cechy zabezpieczające.

⁷⁾ Dzień, miesiąc słownie, rok.

⁸⁾ Określenie znaku zgłoszenia przy pomocy liter i cyfr.

⁹⁾ Dzień, miesiąc i rok wystawienia świadectwa legalizacji ponownej taksometru elektronicznego.

¹⁰⁾ Pieczęć okrągła organu administracji miar albo pieczęć jednostki upoważnionej.

¹¹⁾ Podpis z podaniem imienia i nazwiska osoby wystawiającej świadectwo.

Opis

Świadcstwo legalizacji ponownej taksometru elektronicznego ma format A4. Tło świadectwa jest białe, a litery koloru czarnego pisane czcionką Times New Roman. Napisy umieszcza się w ramce o wymiarach 180 mm x 270 mm.

Wewnątrz ramki, u góry, pośrodku zamieszcza się godło Rzeczypospolitej Polskiej. Wysokość godła powinna wynosić 16 mm. Pod godłem umieszczony jest napis identyfikujący organ administracji miar wystawiający świadectwo legalizacji ponownej, którego wysokość liter powinna wynosić 3 mm.

Litery w napisie: „ŚWIADECTWO LEGALIZACJI PONOWNEJ” powinny mieć wysokość 5 mm.

Wysokość liter zapisów umieszczonych poniżej z lewej strony, ponad pieczęcią, powinna wynosić 3 mm.

Wysokość liter napisu: „Niniejsze świadectwo może być okazywane lub kopiowane tylko w całości.” powinna wynosić 2 mm.